

Så förändrar ny teknik ventilationsbranschen

- bästa tipsen för att lyckas på framtidens ventilationsmarknad

Framtidens ventilationssystem är behovsstyrda och smarta, men omställningen till den nya tekniken är ännu i startgroparna. Britta Permats, verkställande direktör på Svensk Ventilation, tror att både fastighetsägare och entreprenörer har mycket att vinna på att ta steget ut och satsa på ny teknik. Läs våra bästa tips för att lyckas på framtidens ventilationsmarknad.

Artificiell intelligens och IoT är ny teknik som redan har förändrat många branscher. Den nya tekniken har även gjort intåg i ventilationsbranschen, men ännu har den inte anammats av den större massan ventilationsentreprenörer och kunder. Britta Permats har länge bevakat utvecklingsfrågorna i ventilationsbranschen och hennes bedömning är att den nya tekniken kommer att bli vanligare och att den kommer att förändra hur man jobbar med ventilation.

Behovsstyrd ventilation och smarta byggnader

Enligt henne innebär ny teknik inom ventilationsbranschen ofta behovsstyrd ventilation, där man strävar efter optimala luftflödesnivåer i en byggnad.

- Framför allt är fördelen att kunderna som vistas i de här lokalerna får ett mer optimalt inomhusklimat, så att folk kan vara produktiva och ta in mera kunskap, säger Britta Permats.

Behovsstyrd ventilation fungerar med sensorer och givare som kan känna av inomhusluftens temperatur, luftfuktighet, koldioxidhalt, VOC (flyktiga organiska föreningar) och luftflöden som kan mätas med ultraljudssensorer i kanaler. Ventilationen justeras sedan automatiskt för att säkerställa att inomhusluften är idealisk.

Framtidens uppkopplade byggnader med artificiell intelligens erbjuder även möjligheter för service- och underhållsföretag att jobba effektivare.

- Samtidigt kan tekniken också vara till nytta för serviceteknikerna som sköter om fastigheterna. De kan få information i förväg, innan en produkt går sönder eller liknande. Övervakningsfelsökning kan göras på distans och serviceteknikern kan åtgärda felet innan kunden märker någonting, berättar Britta Permats.

Eftersom den nya tekniken gör ventilationen automatisk och behovsstyrd, väcker det frågan vilka värden som utmärker optimal inomhusluft.

- Idag kan sensorerna och givarna visa en markering, att nu har luften kommit upp till en viss nivå, det kan vara gult och sedan rött som då inte är bra. Vi behöver dock mer forskning på vilka gränsvärden som ska användas, säger Britta Permats.

Energisnålare byggnader med AI

Andra möjligheter med artificiella intelligenssystem är att man kan erbjuda mer säkra och hållbara kontorsbyggnader, berättar Britta Permats.

- Den artificiella intelligensen lär känna byggnaden, hur den fungerar och den har koll på exempelvis hur många personer som vistas i lokalen, var de befinner sig och hur luftkvaliteten är. Genom att bygga upp en virtuell tvilling med all insamlad data av den fysiska fastigheten, kan den artificiella maskininlärningen dra slutsatser hur man ska styra den verkliga fastighetens ventilation optimalt och få ner energianvändningen, säger Permats.

Eftersom ventilationen justeras efter behovet, kan man få ner energianvändningen, till exempel när få personer vistas i byggnaden. Att göra byggnader energisnålare är viktigt med tanke på energi- och miljömål som bland annat EU har fastställt.

- Man brukar säga att artificiell intelligens kan få ner 20 procent av energiförbrukningen på uppvärmning, ventilation och luftkonditioneringen. Och tittar man på den totala driftinbesparingen så säger man att den kan vara ungefär 6 procent, säger Britta Permats.

I nuläget kan den här tekniken upplevas som dyr av många kunder men Britta Permats tror att priserna kommer att komma ner i takt med att de här lösningarna blir vanligare.

- Jag tror att det här kommer att komma, liknande givare och sensorer finns redan idag inom t.ex. bilindustrin vilket gör att priserna går ner. Så det kommer att bli fler fastighetsägare som kommer att efterfråga detta, säger Britta Permats.

Aktörerna på ventilationsmarknaden förändras

Permats tror att Sveriges servicetekniker och entreprenörer förstår digitaliseringens möjligheter men vi alla har kanske inte förstått hur stora förändringarna det kommer att bli.

- I Sverige har vi ju obligatoriska ventilationskontroller och då är det en certifierad person som kontrollerar ventilationssystemen på plats. Vem vet, men deras yrkesroll kanske ser annorlunda ut i framtiden, säger Britta Permats.

Permats bedömer också att den nya tekniken kommer att rita om spelkartan för aktörerna på ventilationsmarknaden och att företag som inte vanligtvis jobbar med fastigheter, till exempel Google och Microsoft, kommer att bli intresserade av de affärsmöjligheter som stora mängder data för med sig.

Permats poängterar att det kan vara svårt att vara först med ny teknik och att det därför behövs

fastighetsägare som sätter hjulet i rullning.

- Det brukar krävas några fastighetsägare som vågar ta de första stegen. Det kan vara skolor som har bestämt att de avsätter lite pengar för att testa det här och såklart kommersiella fastighetsägare som har kontor, säger Britta Permats.

Nya affärsmodeller för att möta framtidens behov

Permats tror att i framtiden kommer entreprenörerna att vara tvungna att ställa om och vara beredda på att förändra sina affärsmodeller. Man kommer även att behöva se om hur man kommunicerar värdet av en ventilationsinvestering för kunden.

- Istället för kvadratmeterna så säljer man in ett bra och optimalt inomhusklimat för människor som ska vara produktiva. Om man är en arbetsgivare som letar efter kontor, då ska man ju hyra en fastighet av någon och då kan ett optimalt inomhusklimat vara ett argument. På ett sådant kontor kan ens medarbetare vara väldigt produktiva och kreativa, säger Britta Permats.

Datasäkerheten måste garanteras

Britta Permats nämner speciellt rädslan för datasäkerheten som en utmaning. Dels måste man diskutera och lösa frågor som gäller övervakning av personer inne i byggnaden och dels måste tekniken ha tillräckligt skydd mot sabotage.

- Utmaningen är säkerheten med all data som man samlar in. Det är viktigt att det känns tryggt för fastighetsägaren. Också de som vistas i byggnaden ska känna att de inte är övervakade, säger Britta Permats.

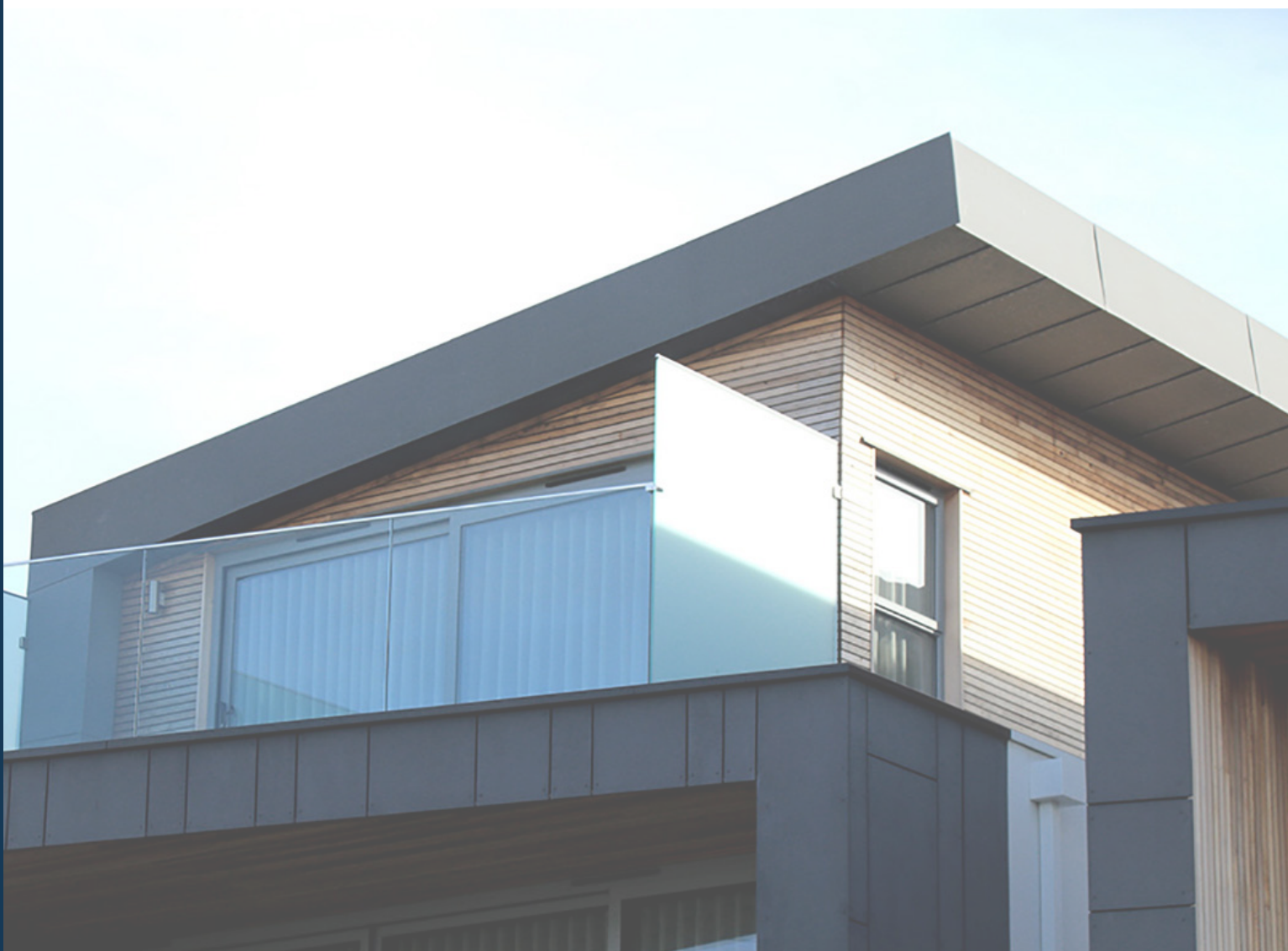
Mer kunskap om ny teknik i ventilationsbranschen

En annan utmaning är att kunskapen om den nya tekniken inte har nått alla i branschen. Man vet inte vilken teknik som finns och hur den fungerar. Man har även svårt att föreställa sig teknikens fördelar.

- Åtminstone i Sverige och även i andra länder är det svårt att få folk att utbilda sig till hantverkare eller servicetekniker. Sen har vi ju de som redan finns i yrkena, som sköter om fastigheterna, de behöver ju också höja sin kompetens. Utbildningarna måste ses över och sen måste vi få ungdomarna att intressera sig för ventilations- och fastighetsbranschen, säger Britta Permats.

På Svensk Ventilation jobbar man ständigt med att påverka och utveckla utbildningarna inom området.

- Vi har specialister inom vår systerorganisation som är experter på det här området. Jobbet är att se in i framtiden och ta reda på vad som händer när det gäller digitaliseringen. Sen har vi politikveckan i Almedalen i Sverige och där har vi haft sådant tema tre år i rad. Och då har vi bjudit in fastighetsägare och politiker, säger Britta Permats.

Tips till entreprenören för att lyckas i framtiden

1. Människor har ofta svårt att få grepp om vilka möjligheter nya arbetsätt och ny teknik för med sig. Kommunicera därför tydligt till kunden värdet med den nya tekniken och vad kunden har att vinna. Använd gärna exempel och referenser för att skapa en trygghetskänsla.
2. Var beredd på att förändra din affärsmodell i framtiden. Ta som utgångspunkt vad kunden verkligen värdesätter, till exempel frisk inomhusluft eller energibesparing. Se över affärsmodellen regelbundet.
3. Sätt dig in i den nya tekniken och de möjligheter och utmaningar som den för med sig. Gå på olika kurser och seminarier och följ branschnyheterna. Det gäller att hoppa på tåget i tid.

